

ἩΣΤΙΑ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ

Τόμος ἐνδέκατος

Συνδρομητικῆσι : Ἐν Ἀθήναις, φρ. 10, ἐν ταῖς ἱσαρχίαις φρ. 12, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ φρ. 20.—Αἱ συνδρομαὶ ἀρχονται ἀπὸ 1 ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους καὶ εἶνε ἔτησιαι.—Γραφεῖον τῆς Διευθύνσεως: Ὀδὸς Σταδίου, 6

28 Ἰουνίου 1881

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ ΣΟΥΛΙΩΤΙΚῆ

Ὅτε ἐν ἔτει 1800 ὁ Ἀλῆ πασᾶς ἐπολέμει πεισματωδῶς τὸ Σούλιον, ἀπελπισθεὶς τοῦ νὰ καθυποτάξῃ τοὺς ἡρωϊκοὺς ἔχθρους του διὰ τῶν ὤπλων, προσέφυγε κατὰ τὸ σύνθημα αὐτῷ εἰς τὴν πανουργίαν, ἀποπειραθεὶς, ἀλλὰ μάτην, δωροδοκίαν πρὸς τινὰς τῶν ἐξοχωτέρων ὀπλαρχηγῶν. Ὁ Τσημας Ζέρβας, εἰς τὴν προσήνεγκεν ὀκτακόσια πουργία καὶ τὰς ὑψίστας ἐν Ἰωαννίνοις τιμὰς ἀντὶ τῆς προδοσίας τῶν πατριωτῶν αὐτοῦ, ἐπέσειλεν αὐτῷ τὰ ἑξῆς:

»Βεζύρη Ἀλῆ Πασᾶ,

«Σ' εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὴν ἀγάπην ποῦ ἔχεις γιὰτ' ἐμένα· μόν' τὰ πουργιά σου ποῦ μοῦ γράφεις μὲ τὸ Μπέτσο νὰ μοῦ τὰ στείλῃς, νὰ μὴ μοῦ τὰ στείλῃς, γιατί δὲν ξέρω νὰ τὰ μετρήσω καὶ δὲν ξέρω τί νὰ τὰ κάνω· μόν' καὶ ἂν ἤξερα, πάλι δὲν ἤμουν εὐχαριστημένος νὰ σοῦ δίνω οὔτε ἓνα λιθάρη ἀπὸ τοὺς βράχους τῆς πατρίδος μου, καὶ ὄχι νὰ φύγω ἀπὸ τὸ Σούλι διὰ τὰ πουργιά σου, καθὼς ὅπου φαντάζεσαι. Τιμαὶς καὶ δόξαις ποῦ μοῦ ὑπόσχεσαι νὰ μοῦ δίνῃς δὲν μοῦ χρειάζονται, γιατί εἰς ἐμένα πλοῦτος, δόξαις καὶ τιμαὶς εἶνε τὰ ἄρματα μου, ὅπου μὲ ἐκεῖνα φυλάω τὴν πατρίδα μου, τὴν ἐλευθερίαν μου καὶ τὰ παιδιὰ μου, καὶ τιμῶ καὶ τ' ὄνομα τοῦ Σουλιώτου καὶ ἀποθανατίζω καὶ τὸ ἰδικόν μου ὄνομα.

ΤΣΗΜΑΣ ΖΕΡΒΑΣ».

Ο ΙΑΤΡΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ

[Μυθιστορία Ι. Ρουφφίνη.—Μετάφρ. Ἀγγέλου Βλάχου].

Συνέχεια· ἰδί σελ. 387.

II'

Ἐπὶ τῆς λέμβου.

Μετὰ μεσημβρίαν τινὰ περιεπάτει ἡ Λουκία ὡς συνήθως ἐν τῷ κήπῳ, στηρίζουσα τὸν βραχίονα ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ πατρὸς τῆς. Ὁ Ἀντώνιος, ὅστις προηγεῖτο αὐτῶν ὀλίγα βήματα, ἔσυρε τὸν μάνδαλον τῆς μικρᾶς θύρας, ἥτις ἔφερεν εἰς τὴν ἀκτὴν, καὶ ὠδήγησεν αὐτοὺς διὰ μικρᾶς κατωφερείας μέχρι τοῦ αἰγιάλου. Ἡ ἀτραπὸς, ὀμαλὴ καὶ ἐπιμελῶς καθαρισμένη ὡς κήπου δεινροστοιχία (ὁ Βαττίστας φαίνεται εἶχ' ἕως πῶς συντελέσει εἰς τοῦτο), ἐφρόσσετο ἐκατέρωθεν δι' ἀπείρων κίτρινων, λευκῶν καὶ ῥοδινῶν ἀνθῶν, ἅτινα ἐφύοντο ἀπὸ τῆς αὐχμηρᾶς ἄμμου ζωηρὰ καὶ δροσώ-

δη, ὡς ἂν εἶχον φυτευθῆ ἐπὶ τοῦ λιπαρωτέρου ἐδάφους.

Ἡ Λουκία τοσοῦτον ἀπλήστως ἐθεώρει, ἐθαύμαζε καὶ ἔδρεπεν αὐτὰ, προσέχουσα συνάμα εἰς τὰς ἐξηγήσεις τοῦ Ἀντωνίου περὶ τοῦ ἰδιαιτέρου ἐκείνου εἶδους τῶν θαλασσίων φυτῶν, ὥστε δὲν παρετήρησε τὸν Βαττίσταν, ὅστις, μετὰ τινος ἄλλου ἴστατο πλησίον λέμβου, σκεπομένης ὑπὸ ποικιλοχρόου σκηνώματος. Ἡ νεαρὰ κόρη δὲν εἶδε τὸ ἀνάτιον, οὔτινος ἢ πρῶρα ἐδυθίζετο ἤδη ἐντὸς τῶν ὑδάτων, οὐδὲ τοὺς παρ' αὐτῆ ἴσταμένους, εἰμὴ ὅτε προσήγγισεν.

— ὦ! τί ὠραία λέμβος! ἀνεφώνησε.

— Καὶ αὐτὴ καὶ τὸ πλήρωμα εἶνε εἰς τὰς διαταγὰς σας, τῆ εἶπεν ὁ Ἀντώνιος, ἂν ἔχετε διάθεσιν νὰ τὰ μεταχειρισθῆτε.

— Εὐχαρίστως, ἀπήντησε περιχαρῆς ἡ Λουκία. Θὰ εὐχαριστηθῶ πολὺ νὰ κάμω ἓνα μικρὸν περίπατον ἐπὶ τῆς ὠραίας αὐτῆς καὶ μαγευτικῆς θαλάσσης! Συμφωνεῖς, πατέρα, αἶ;— Ἀλλὰ, προσέθηκε μετὰ τινος δειλίας, εἶνε φρόνιμον νὰ τὸ κάμῃ κανεὶς μὲ δύο μόνον ναύτας;

— Θὰ ἦσθε τόσο ἀσφαλῆς, ὅσον καὶ εἰς τὸν ἐξώστην σας, ἀπεκρίθη ὁ Ἀντώνιος. Ὁ Βαττίστας εἶνε λεμβούχος ἐπιτηδειότατος, γνωρίζει νὰ διαχειρίζεται λαμπρὰ καὶ τὸ ἴστιον καὶ τὰ κωπία. Οἱ συμπατριῶται τοῦ Κολόμβου ἀναγνωρίζονται ὡς τέλειοι ναυτικοὶ καὶ ὑπ' αὐτῶν τῶν ἄγγλων. Νοήμων κυβέρνησις, ἐξηκολούθησεν ὁ Ἀντώνιος, δίδων τὴν χεὶρὰ του εἰς τὴν Λουκίαν, ἵνα εἰσέλθῃ εἰς τὴν λέμβον, θὰ ἔκαμνε θαύματα μὲ τοιαῦτα στοιχεῖα, ἀλλὰ . . .

Καὶ συνεπλήρωσε τὴν φράσιν του στενάζων καὶ ὑψῶν τοὺς ὄμους.

— Ἐλάτε, εἶπεν ἡ Λουκία, θεωροῦσα τὸν ἱατρὸν, δὲν ἤλθαμεν ἐδῶ διὰ νὰ ὀμιλήσωμεν περὶ κυβερνήσεων καὶ πολιτικῆς, ἀλλὰ διὰ νὰ διασκεδάσωμεν.

Οἱ λόγοι οὗτοι ἐνέλειον τοσαύτην συγχρόνως γυναικείαν ἀγαθότητα καὶ παιδικὴν χαρὰν, ὥστε ὁ ἴταλὸς δὲν ἐπειραχθῆ ὑπὸ τῆς γενομένης αὐτῷ παρατηρήσεως. Ἡ Λουκία δὲν ἤθελε ν' ἀκούῃ ὀμιλοῦντα τὸν Ἀντώνιον κατὰ τῆς κυβερνήσεως τοῦ τόπου του εἰμὴ μόνον ὅτε δὲν παρίστατο ὁ Σίρ Ἰωάννης.

Ἡ θάλασσα οὐδεμίαν εἶχε ρυτίδα. Εὐρεῖται δὲ μόνον γαλακτώδεις ζῶναι, ἄλλαι κατ' εὐθείαν

Σιρ Ἰωάννης, τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἠθροίασεν ὡς ἡ μορφή ἀνθρώπου μαντεύσαντος αἰνίγμα.

— Τὸ εὐχάριστον εἶνε, εἶπεν ἐγειρόμενος, νὰ ἡξυρῶμεν ὅτι ἡμποροῦμεν νὰ ἀναχωρήσωμεν ὅταν θέλωμεν. Δὲν βλέπω ὅμως τὸν λόγον νὰ ἀναχωρήσωμεν εὐθὺς, ὡς προτείνει ὁ ἰατρός Ἀντώνιος, ἐκτὸς ἂν τὸ θέλῃ ἡ ἀγαπητὴ μου κόρη.

— Ὡ, ὄχι, πατέρα, σὲ παρακαλῶ ἄς μείνωμεν ἀκόμη ὀλίγον καιρὸν, ἀπήντησε ζωηρῶς ἡ Λουκία· εἶμεθα τόσον καλά ἐδῶ.

— Αἶ, τόσον καλά! ἐψιθύρισε ὁ βαρωνέτος μετὰ κωμικοῦ τινὸς μίγματος εὐχαριστήσεως καὶ δυσαρσεκειᾶς· τὸ κατ' ἐμὲ, ὁμολογῶ ὅτι δὲν βλέπω τί καλὸν θὰ ἔχωμεν, εἰμὴ μόνον τὴν πιθανότητα νὰ ψηθῶμεν ἐπὶ τέλους εἰς αὐτὸν τὸν φουρνον. Ἄν αὐτὸ σοῦ εἶνε ἀδιάφορον. . . Ἄλλ' εὐτυχῶς σιρ Ἰωάννης ἡ ζέστη, θὰ ἔχωμεν φύγει.

Ὁ Σιρ Ἰωάννης ἐστέναξεν ἀκουσίως. Συμβιβασθεὶς δ' ἐντελῶς πρὸς ἐαυτὸν, κατόπιν τῆς μικρᾶς του ἐκείνης δημηγορίας, κατέλιπε τὸ δωμάτιον, οὐδόλως ὑποπτευόμενος, ὅτι καὶ ἡ θυγάτηρ του ἤθελεν ἐπίσης στενάξει ἐκ βάλους τῆς ἀθῶας τῆς καρδίας, ἂν ἐπρόκειτο ν' ἀναχωρήσῃ ἐκ τοῦ πανδοχείου. Πάντες οἱ πατέρες καὶ παῖσαι αἱ μητέρες ἔχρουσι παράδοξόν τι εἶδος δράσεως. Βλέπουσι καθαρῶτατα τὰ μακρὰν κείμενα, καὶ χρειάζονται δίοπτρα διὰ νὰ ἴδωσι τὰ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν τοιαύτη ἦτο καὶ τοῦ Σιρ Ἰωάννου ἡ ὄρασις.

Μετὰ δύο ὥρας, ἐνῶ ἐποποθέτετε τὰ κομμάτια τοῦ ζατρικίου (ἡ Λουκία εἶχεν ἤδη μεταβῆ εἰς τὸ δωμάτιόν της), ὁ Σιρ Ἰωάννης εἶπεν εἰς τὸν σιωπηλὸν πάντοτε ἰατρόν·

— Λοιπὸν φρονεῖτε πραγματικῶς ἰατρῆ, ὅτι τὸ κλίμα ἐδῶ τοῦ τόπου ὠφελεῖ ἰδιαζόντως τὴν κόρην μου;

Ὁ Ἀντώνιος ἐθεώρησε μετὰ τινὸς ἐκπλήξεως τὸν ὁμιλοῦντα πρὸς αὐτὸν, καὶ ἀπήντησε μετὰ τινὰς στιγμαῶς.

— Ἀρκεῖ, εἶπε, νὰ παραβάλετε τὴν Μίς Δάβεν τῆς σήμερον μετὰ τὴν πρὸ τινῶν ἐβδομάδων, καὶ δύνασθε νὰ ἀπαντήσετε μόνος σας εἰς τὴν ἐρώτησιν. Δὲν βήχει πλέον, τὸ χρῶμα της μετεβλήθη, κοιμᾶται καὶ τρώγει ἐξαίρετα.

— Τότε λοιπὸν ἡ γνώμη σας εἶνε, προσέθηκεν ὁ Σιρ Ἰωάννης, ὅτι μακροτέρα ἐδῶ διαμονὴ θέλει συντελέσει πολὺ εἰς ἐνδυνάμωσίν της;

Ὁ Ἀντώνιος ἠσθάνθη ἀκατάσχετον διάθεσιν νὰ ἀνατρέψῃ καὶ τράπεζαν καὶ ἀβάκιον, ἵνα περιπτυχθῇ τὸν ἄγγλον ὅστις βεβαίως οὐδὲ ἂν τὸ ἐσυλλογίζετο. Ὅσοι γονεῖς ἔχουσιν ἐρασίμιας θυγατέρες δὲν ὑποπτεύουν πόσους διατρέχουσιν κινδύνους. Ἄλλ' ὁ ἰατρός κατώρθωσε ν' ἀνακτήσῃ τὴν ἀπάθειάν του, καὶ ἀπήντησε μεθ' ὅλης τῆς ἰατρικῆς του βαρύτητος:

— Δὲν διστάζω ν' ἀποφανθῶ καταφατικῶς. Δὲν ὑπάρχει κλίμα ὑγιεινότερον. Ἐκτὸς δὲ τού-

του βίος τακτικὸς καὶ ἥρεμος καὶ ἔλλειψις βιαιῶν συγκινήσεων εἶνε ἀληθῆς πανάκεια διὰ νεάνιδας ἀδυνάτους ὡς ἡ μίς Δάβεν. Ἐκτὸς τούτου εἶμαι βέβαιος, ὅτι θαλάσσια λουτρὰ κατὰ τοὺς μῆνας τοῦ καύτωνος ἤθελον πολὺ τὴν ὠφελῆσει.

— Τότε, ἀπήντησε ὁ βαρωνέτος, θὰ συμβιβάσωμεν, ὑποθέτω, τὰ πράγματα, ὥστε νὰ μείνωμεν ἐδῶ κατὰ περισσύτερον. — Ἄς παίξωμεν τώρα· σεῖς ἀρχίζετε.

Ἐπαίξαν τρία παιγνίδια τὴν ἐσπέραν ἐκείνην. Ὁ δὲ Σιρ Ἰωάννης ἔσχε τὴν ἀπλότητα νὰ ἐκπλαγῇ μεγάλως ὅτι ἐκέρδησε καὶ τὰ τρία.

Ὁ Ἀντώνιος, ἐπιστρέφων οἴκαδε εἰς Βορδιγέραν, ἔψαλλε καθ' ὁδόν: *O bell' alma inamorata*, τοσοῦτον περιπαθῶς καὶ μεγαλοφώνως, ὥστε τὸ ἄσμα του ἐτίμα οὐ μόνον τῶν πνευμόνων του τὴν δύναμιν ἀλλὰ καὶ τὸ μουσικὸν αὐτοῦ αἶσθημα.

[Ἐπιτετα συνέχεια]

ΚΕΡΚΥΡΑ

[Μελέτημα Φερδινάνδου Γρηγοροβίου].

Συνέχεια: ἰδὲ σελ. 386.

Ἐπὶ μίαν ὥραν διετρέχοντες ἐρήμους πεδιάδας καὶ παρήλθομεν μικρὰν θαλασσίαν σκηνογραφίαν — τὰ πάντα εἰσὶν ἥρεμα καὶ ἀκίνητα ὅσῳ τις προβαίνει ἀνερχόμενος τὰ ὄρη· σπανίως βλέπει ἀνθρώπους ἐπὶ τῶν πεδιάδων, ἔστιν ὅτε χωρικούς, οἵτινες, πλαγιῶς ἐπὶ τῶν ὄνων καθήμενοι, κατέρχονται τὴν ὁδόν. ἐνδεδυμένοι τὴν χωρικὴν στολὴν, κυανὰς πλατείας ἀναξυρίδας, ζώνην ἐρυθρὰν, σιακίδιον ψιχθινὸν ἢ φέσιον. Ἐν ταῖς σχισμαῖς τῶν ὀρέων κρύπτεται ὁ θῶς, καὶ μόνον τὴν νύκτα τολμᾷ τὸ φοβερὸν ζῶον νὰ ἐξέλθῃ τῆς φωλεᾶς του. Ὑψηλά, ἐπὶ τῶν φαίων πτυχῶν ὄρους κεῖνται οἱ *Λάκωνες* καὶ περικιτῶροι οἱ *Μακράδες*. Αἱ κῶμαι τῆς Κερκύρας συνωκίσθησαν ἀπὸ τοῦ φόβου τῆς πειρατείας τὸ πλεῖστον ἐπὶ τῶν βουνῶν.

Ἦδη ἄνωθεν καθορᾶται κάτω ἡ ἰόνιος θάλασσα· φεγγαβολεῖ ἐν ποικιλίαις σκηναῖς, ἐκ τῶν κόλων προβάλλουσα εἰς σχήματα ἄγρια συνήθως· στεναὶ καὶ χιονόλευκοι εἰσὶν αἱ ἀμυώδεις ἀκταὶ περὶ τοὺς ἐρήμους ὑπερύθρους σκοπέλους· σειραὶ ἀκρωτηρίων ἐξέχουσιν ἐπὶ τῶν κυμάτων, τῶν περιβρεχόντων ἐτέραν σειρὰν ὑφάλων καὶ σκοπέλων. Οὐδεμία ἀνθρωπίνῃ μορφῇ ζῆ ἐπὶ τῆς μεγαλοπρεποῦς ταύτης ἐρήμου παραλίαι· τὴν σιγὴν διακόπτουσι μόναι αἱ τοὺς τόνους ἄρπας ὁμοιάζουσαι κραυγαὶ τῶν ἀγρίων λάρων, οἵτινες ἀκούραστοι περυγίζουσιν ἐπὶ τῶν κυανῶν κυμάτων· ὁμηρικὴ ναυαγὸς ἀπομόνωσις εἶναι ἐνταῦθα.

Ὀλη ἡ πρὸς τὸ ἰόνιον πέλαγος κερκυραϊκὴ παραλία στερεῖται λιμένος μέχρι τῆς ἀκτῆς *Τιμόνι*. Ἀφικόμεθα εἰς τοὺς πρόποδας ὄρους· ἐκεῖ ἐν μέσῳ τῶν κυμάτων ἐξέχει τὸ ἀρχαῖον Φαλακρὸν ἀκρωτήριον, τὸν μεσαιῶνα ἄγ. Ἄγγελος κληθέν· ἐκεῖ δὲ πλησίον διεσχισμένα καὶ ἐφθαρμένα καὶ φατὰ ὄρη, ἐπὶ τῶν ὑψίστων ἄκρων τῶν ὁποίων ἴσταν-